

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ЗА МЕЖАМИ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

Польові дороги є частиною категорії земель сільськогосподарського призначення, а отже підпорядковуються правилам використання даного типу земель.

Правомірне землекористування сільськогосподарськими ділянками регулюється Земельним Кодексом України [1] та іншими нормативно-правовими актами. Проте, довгий час на території України неврегульованим залишалось питання використання і розпорядження земель ліквідованих колективних підприємств. Але підвищений інтерес до таких ділянок вимагає чіткого та змістовного державного контролю. Від 10 липня 2018 року був ухвалений Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні» № 2498-VIII, який набув чинності 01.01.2019 року [2].

Важливим питанням яке потребує уваги зі сторони територіальних громад є економічний та фізичний стан польових доріг. Довгий час землі які були запроєктовані під польові дороги використовуються як додаткова площа для вирощування сільськогосподарських культур, що порушує існуюче законодавство так як не справляється плата ні за оренду, ні за земельний податок цих ділянок та порушується їхнє цільове призначення. Ця проблема виникла по тій причині, що власники полів частіше за все не використовують їх у власних потребах, а здають зацікавленим фермерським господарствам в оренду на великий термін користування. Такі господарства орендують цілі поля великими площами і нехтують запроєктованими польовими дорогами, об'єднуючи декілька ділянок в одне суцільне поле.

Задля швидкого вирішення таких питань актуально буде на державному рівні визначити механізм дії проведення інвентаризації земель. Тільки за умов проведення детальної інвентаризації та зацікавленості керівництва територіальних громад у вирішенні проблем з раціональним користуванням, можна досягнути сталого внутрігосподарського користування. А також сформулювати послідовність дій які допоможуть землевласникам та землекористувачам активно налаштовувати між собою ринкові відносини.

Причиною невідповідності місця розташування польових доріг з картографічними матеріалами та в натурі стало об'єднання ділянок в цілісне поле з причини того, що орендарі розорювали як дороги так і земельні частки (паї) і об'єднували в цілі масиви для того щоб полегшити процес обробітку земель. Тобто користувались площами які мали би бути зайняті дорогами, як ріллею.

Шляхом вирішення такого питання є процес інвентаризації за який має відповідати сільський голова так як землі виділені під польові дороги знаходяться у комунальній власності сільської ради. Пізніше такі землі планується здавати в оренду тим самим фермерам, що орендують поле, щоб легалізувати використання цих земель. Такі дії регулюються законом України [2].

Під час процесу дослідження організації польових доріг розкрито практичне значення результатів, а саме використання документації з інвентаризації, як законну основу для використання таких ділянок. В майбутньому такі ділянки (під дорогами) будуть на балансі у новостворених територіальних громад. Вони мають право їх здавати в оренду, але лише за умови якщо це не заважатиме доступу до інших ділянок.

Суттю даної проблеми є довготривале використання земель призначених під польові дороги як додатковий земельний ресурс для вирощування сільськогосподарських культур.

Є великі сподівання, що закон про ринок землі допоможе населенню повернути довіру до держави через територіальні громади, та в результаті поновить та вдосконалисть ринкові відносини землекористувачів та землевласників.

Список літератури

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 року №2768-III // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2002. – N 3-4.
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-19#Text>.